

vibeka andersen
john stephansen

quasiart kunstnerisk samarbejde 1990-2009

Quasiart

Quasiart er et kunstnerisk samarbejde mellem Vibeka Andersen og John Stephansen.

Samarbejdet omfatter både kunstnerisk vision og idegrundlag, eksperimenter, udstillinger og udsmykningsopgaver.

Quasiarts kunstneriske idegrundlag har udviklet sig over tid

De senere år har målet været at nærme sig det "oversanselige" og ubegribelige gennem en kaotisk men strengt ordnet visuel formverden.

I den kunstneriske proces opererer vi med begreber som: tid, rum, uendelighed, sanselighed, forandring, gentagelse og nærvær. Begreber som optager os og som kan være svære at nærme sig i en hurtig hverdag. Siden 1997 har vi forsøgt at nærme os de ubegribelige størrelser ad omveje med afsæt i naturvidenskabens undersøgelser af den verden vi lever i og matematikernes abstrakte teorier om den samme verden.

Tidligere stod vi direkte på skuldrene af den hidtil kendte og historisk forfinede ornamentik og mønsteropbygning. Vi var fascinerede af Niels Nedergårds evne til at forny de gamle mønstre. Vi oplevede, hvordan han var i stand til at gøre mønstrene vedkommende for en moderne civilisation. Inspireret af Niels Nedergårds arbejdsproces og værker, begyndte vi at arbejde med asymmetriske og uortodokse farvelægninger og beskæringer af både nye og historiske traditionelle mønstre. Målet var at få skabt en spænding mellem det forudsigelige og det mere komplekse og sammensatte. Rytmen og repetitionen var givet i selve mønsteropbygningen. Det kaotiske element, blev indarbejdet i form af brutale beskæringer af mønstrene og især gennem farvelægningen, der bevidst modarbejdede den givne repetition ved at følge regler, der lå ind over mønsteret i et helt nyt lag. Det var således først og fremmest fascinationen af sammenstødet, der var drivkraften i vores arbejdsproces med de traditionelle mønstre.

Ved en tilfældighed blev vi i 1997 af en lektor ved Akademiets Arkitektskole, Ture Vester, introduceret til ny forskning inden for krystaldannelse på mikroskopisk niveau. Den nyopdagede quasicrystal eller "næsten-krystal" fik afgørende indflydelse på vores arbejde, fordi den viste sig at indeholde en helt særlig og hidtil ukendt symmetri. Man havde opdaget en symmetri, der indeholdt streng orden og gentagelse samtidig med at den muterede, udviklede sig og forandrede sig i det uendelige. Det var vildt revolutionerende for forskere og tænkere, og det blev banebrydende for forskning i kaosteorier.

Ved hjælp af to moduler "the golden rhombes" er det muligt at konstruere en håndgribelig fysisk model af den nye molekylære krystalstruktur. Vi var meget optagede af strukturen, der i sig selv indeholdt det paradoks, som vi netop efterstræbte i vores arbejde. Efter en del studier og lang tids tålmodig klippe-klistren fik vi skabt en brugbar model af det omtalte molekylære kaosunivers. Vi fik indsigt i en ikke før set verden, og arbejdet med den kunstneriske anvendelsesproces kunne begynde.

Vi stod nu overfor en helt ny arbejdsproces. Det kaotiske og foranderlige aspekt var nu en del af udgangspunktet, så tidligere erfaringer med farvelægning var irrelevant. Vi konstaterede snart at farver i det hele tage kun virkede forstyrrende. Målet var stadig at skabe balance og spænding mellem oplevelsen af det genkendelige og det uoverskuelige. De nye forudsætninger for vores arbejde har ført til, at vi nu oftest arbejder rumligt, altså skulpturelt, og at paletten er skiftet til sort/hvid.

Kunstnerisk arbejde 1990-2009

4. Afgangprojekt Kolding Kunsthåndværkerskole
5. Projekt 1000 farver
6. Prismens farvespredning
7. Islamisk inspiration
8. Danmarks Journalisthøjskole
9. Penrose tiles
10. Rønde amfiteater
11. Projekt kvasikrystal
12. Kvasi-skulpturer
13. Planeten
14. The Wall
15. Igangværende projekt
16. Islamisk ornamentik
17. Beskrivelse af tidligere projektarbejde

Praktiske informationer

18. CV Vibeka Andersen
19. CV John Stephansen
20. Navn, adresse, tlf., mail, web-adresse.

afgangsprojekt

1990 Kolding Kunsthåndværkerskole

Ornamenter og Bygningskeramik.

Fælles afgangsprøve og afsæt i traditionelle ornamenter og mønstre fra forskellige kulturer.

Ideen var at omsætte traditionelle mønstre og egne konstruktioner til byggemoduler.

Se mere om islamisk ornamentik side 16.

Ebeltoft Rådhus.

projekt 1000 farver

1991 Afprøvning af Alfred Hicketiers farveteori fra 1952

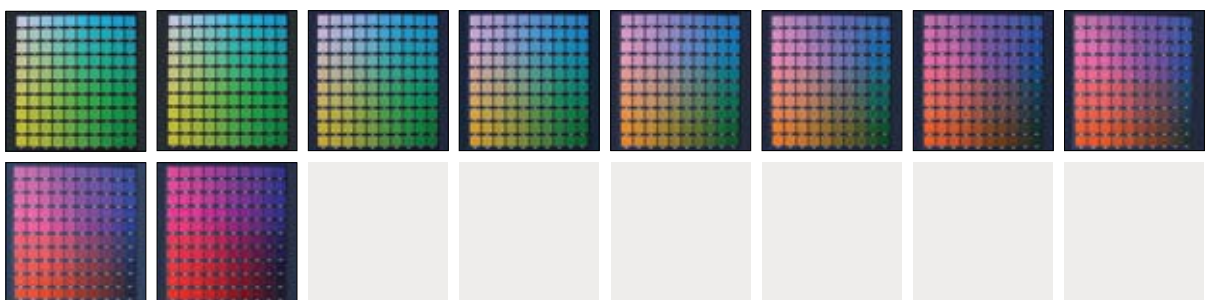

Direkte inspireret af Niels Nedergård og Viera Collaros fælles afgangprojekt fra Kunstakademiet 1975 gennemførte vi Alfred Hicketiers praktisk anvendelige og yderst pædagogiske farveteori i silketryk.

De tre grundfarver gul, magenta og cyan hver i 10 nuancer blandet med hinanden til 1000 kombinationer, skaber et system, der kan forstås tredimensionelt.

Farverne placeres ind i en kubus og gives en talkode, der fortæller om de enkelte farvers styrke og blandingsforhold.

Farveplancher med hver af de 1000 farver og tilhørende talkoder.

prismens farvespredning

1993 Keramisk frise på Psykiatrisk Hospital i Risskov

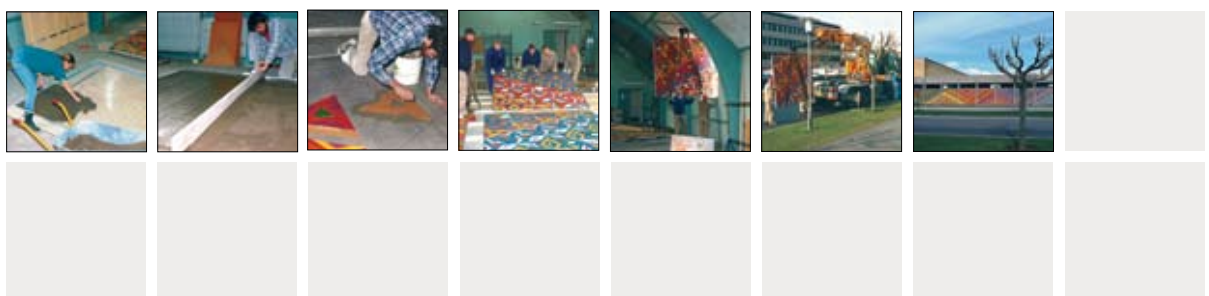
Optisk blanding af spektralfarverne.

Frisen kan ses både på lang afstand, i hastig forbifart og på nært hold. På behørig afstand blander farverne sig og den overordnede trekantsopdeling i spektrets farver dominerer frisen.

Traditionelt er en udsmykning et kunstværk, der underbygger oplevelsen af arkitekturen.

Frisen på Psykiatrisk Hospital er snarere tænkt som et modspil til en grå parkeringsplads og en mastodontisk administrationsbygning, som i 70'erne blev placeret foran de gamle hospitalsbygninger af Bindsbøll.

Frisen består af 11.000 fajancekakler.

islamisk inspiration

1995 Utraditionel bearbejdning af traditionelle mønstre

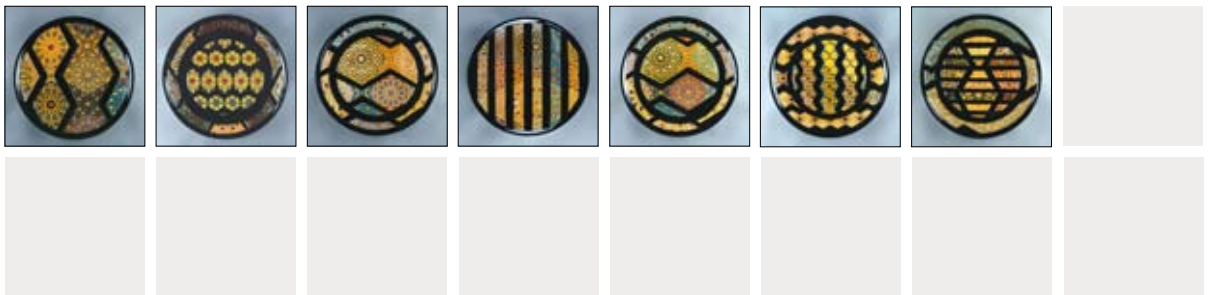
En serie af fade lavet til udsmykning af Plejehjemmet "Sct. Olaf" i Holme ved Århus.

Stentøjsfadene er dekoreret med traditionelle islamiske mønstre, som er opdelt og beskåret på nye måder.

Fragmenterne er derefter farvelagt efter fastlagte systemer.

Fadet til venstre er erhvervet af Dansk Metal 1998.

Ophængte fade med diameter på henholdsvis 50 cm og 80 cm.

danmarks journalisthøjskole

1995 Isamisk inspireret ornament

Relieffets enkelte delelementer er udskåret i ler og glaseret i farver efter et system opbygget i lag.

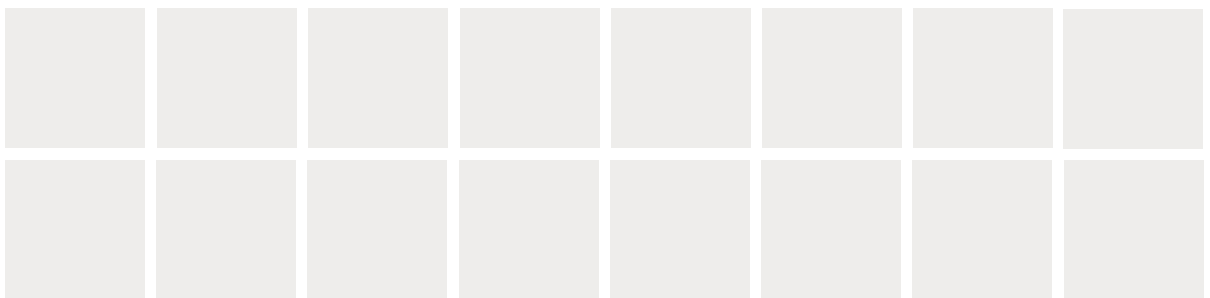
Farverne på stjernerne, som danner bundklangen modulerer gradvist fra hjørne til hjørne og spænder fra hvid og gul til blå og grøn.

I næste lag modulerer 5-kanter fra magenta til orange, blå og grøn.

Konturerne tegnes i forskellige retninger. Fra oven og ned changerer den fra lys gul til stærk gul, og fra venstre mod højre intensiveres den blå farve.

Afsluttende ligger der to diagonale og en vandret zig-zag-stribe i pink og orange og grøn.

Stentøj 1,90m x 2,30m. Støttet af C.L. Davids Samling og Politiken Fonden

penrose tiles i tivoli

1997 Vandkunst i Tivoli Friheden

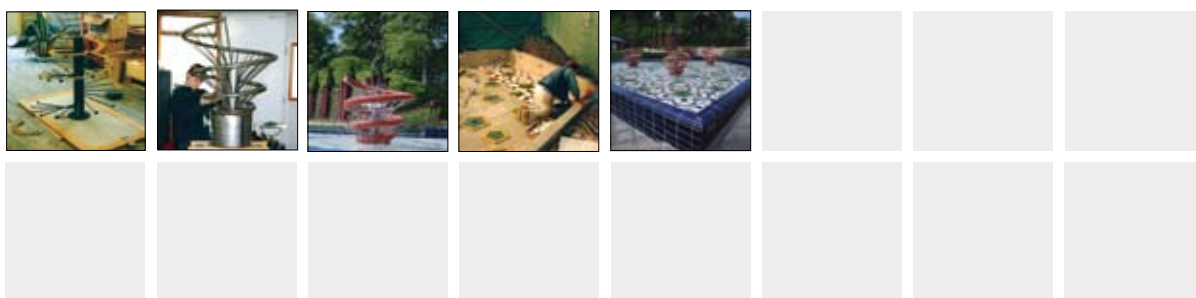

Den berømte matematiker Penrose opdagede i 1965 et mønster, der med sin 5-foldige symmetri brød med århundreders opfattelse af, hvad der er muligt.

Desuden adskiller mønsteret sig fra de traditionelle mønstre ved at være aperiodisk, hvilket betyder, at det aldrig gentager sig selv. Det er i konstant udvikling.

Bassinbunden i Tivoli Frihedens vandkunst er belagt med Penrose Tiles, og uendelighedsperspektivet, som er indbygget i selve mønsteropbygningen, forstærkes af lysets brydning i vandspejlet.

Tivolis bassinbund blev i 1998 publiceret i Hyper Space Science vol.7 no.1 , som udgives af Kyoto University.

rønde amfiteater

1998 Eksperimenterende integrationsprojekt

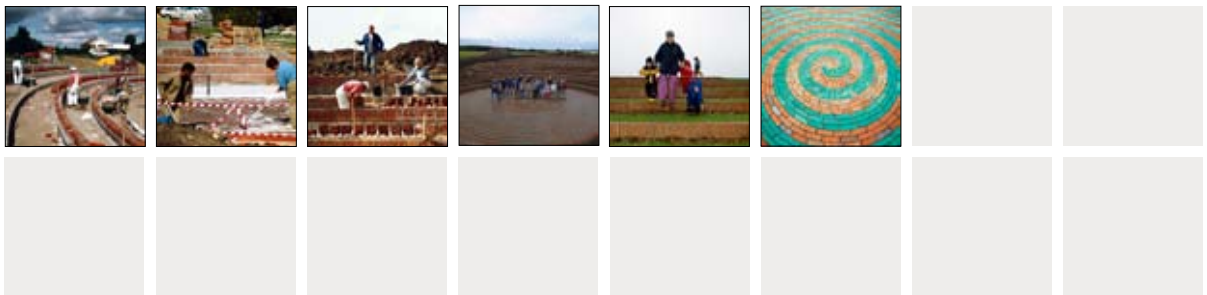

Danskundervisning kombineret med praktisk arbejde.

Amfiteateret er blevet til i tæt samarbejde med Dansk Flygtningehjælp, Teknisk Skole og Rønde Kommune.

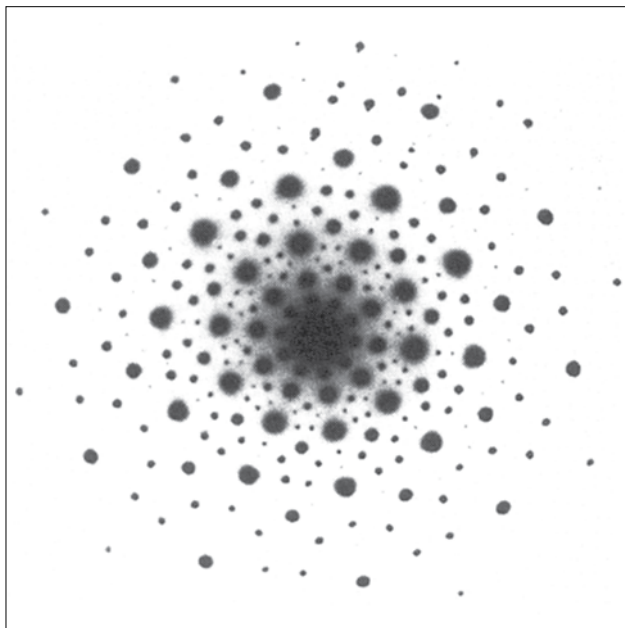
Flygtninge fra mange forskellige kulturer tog sammen til Tommerup Keramiske Værksted og glaserede teglsten. De støbte fundamenter og murede de sammenlagt 300m lange sidderækker. Hver deltager har rundt omkring på scenen sin egen sten med autograf brændt ned i glasuren.

Scenegulvet består af en Archimedisk dobbeltspiral

projekt kvasikrystal

1996 - 2000 Formstudier af usædvanlig molekylestruktur

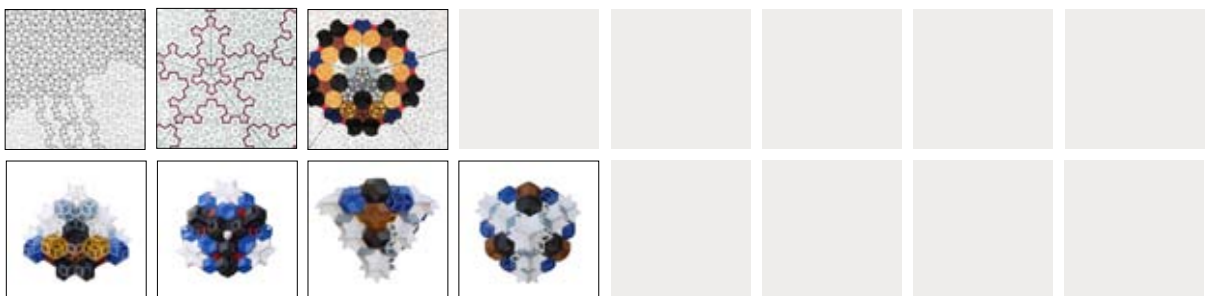
Det naturvidenskabelige fænomen, der i sig selv indeholder et paradoks.

”Opdagelsen af the quasicrystals var lige så dramatisk og overraskende for krystallografer og faststoffysikere, som opdagelsen af en flok fem-benede køer ville have været for zoologer.”

Citat fra Mario Livios bog *Det Gyldne Snit* fra 2002. Mario Livio leder den videnskabelige afdeling af Hubble Space Telescope Science Institute.

Detaljeret beskrivelse af Projekt Kvasikrystal findes på side 17.

Diffraktionsdiagram af en kvasikrystal fra bogen *Quasicrystals and geometry* af Marjorie Senechal, Cambridge University

kvasi-skulpturer

2001

Topologiske variationer af
kvasikrystallinske detaljer.

Stentøjsskulpturer.
Højderne varierer fra 25 cm til 50 cm.

planeten

2002 Stentøjsskulptur på Viby Handelsgymnasium

Skulpturen *Planeten* er en visualisering af en mikroskopisk verden. Men den er i lige så høj grad et billede på universet og vores eget solsystem.

Den afbillede molekylestruktur er bygget op omkring et centrum, og fra det centrum udvikler strukturen sig uendeligt.

I centrum af strukturen befinder der sig sjovt nok en stjerne svarende til vores sol, og i cirkelbaner rundt om stjernen finder man en del kugleformede legemer.

Et af disse legemer er udgangspunktet for skulpturen *Planeten*.

Stentøjsglaserede rhomboedre omkranser den 30-sidede kerne af rustfri stål.

the wall

2005 Udsmykningsforslag til Egå Gymnasium

Lysets refleksion og leg med kaos.

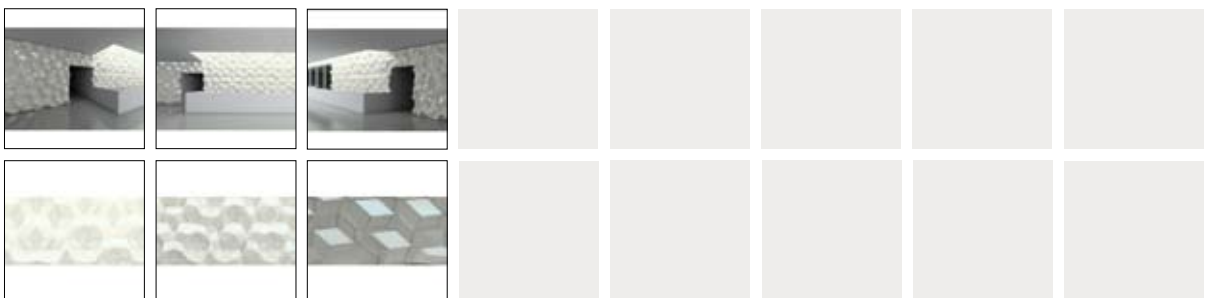
The Wall er et relief, der vokser ud af en eksisterende betonvæg.

Relieffets areal er 160 m². Det strækker sig fra stueetagen og hele vejen op gennem lys-skakten midt i bygningen.

Værket er udformet som et krystalgitter, der opfanger lyset og reflekterer det ud i mange retninger.

Keramiske kakler monteret på skaller af fiberbeton spejler dagens lys ind i bygningen.

Værket træder i meget forskelligartet karakter alt efter belysning og beskuerens synsvinkel.

Igangværende projekt

Vundet konkurrence

Quasiart vandt Boligkontoret Danmarks udsmykningskonkurrence i 2005 om udsmykning af et helt nyt boligkvarter i Greve. Indvielse sommeren 2009.

Freyas Kvarter - et nyt boligbyggeri i Greve for familier, unge og handicappede får foruden støbejernsskulpturer og keramiske skulpturer syv skulpturelle bænke i granit og beton.

Intentionen er at få skabt nogle æstetiske og interessante udendørs mødesteder, der kan virke fremmende for det sociale liv i kvarteret.

Den formmæssige inspiration kommer fra fibonaccitalrækken i form af cirkler.

Materiale, udformning og overfladebehandling skal i forening sikre at bænkene er holdbare, dragende og sanseskærpende.

Størrelsen varierer fra 2,5 m til 6 m i længden.

Udsnit af støbejernsskulptur.

Amøben.
Skulpturel betonbænk.

Islamiske ornamenter

Islamisk kunst har udviklet sig med udgangspunkt i religiøs inspiration, hentet fra koranen. Den er nonfigurativ, da gud er den eneste skabende og det er menneskets rolle at prise guds skaberværk og kende sin rolle, som et resultat af hans skaberkraft.

Kunsten er ikke en selvstændig udtryksform, men er en del af en helhedstankegang, hvor den danner ramme om og er en del af praksis. En praksis der priser guds tilstedeværelse og skaberkraft.

Fra de tidligste tider har forskning i tal og kosmologi været en del af islams tankegang. Viden er opsamlet fra Indien og Grækenland med Pythagoras. Filosofen Souhrawardi forenede den store viden fra disse kraftcentre. Han beskrev deres udvikling og skabte en syntese. Hellige selskaber af håndværkere opstod på den baggrund, og disse laug udviklede grundelementerne til den uhyre komplekse mønsteropbygning kaldet arabesk. Ornamenterne udspringer fra såkaldte magiske kvadrater indholdene "koden" til den overordnede samling af mønsteret.

Ornamentet er et udtryk for en verden fortalt via en underliggende magisk talkode, en art atomiseret verden, der som et ekko af profetens ord danner ramme for fordybelse i det religiøse.

Beskrivelse af tidligere projektarbejde

Projekt Kvasikrystal:

I årene 1996-2000 beskæftigede vi os indgående med en molekylestruktur kaldet kvasikrystal eller quasicrystal.

Kvasikrystallerne blev i 1984 opdaget af den israelske forsker Dany Shechtman i forbindelse med lynafkøling af en metallegering. Den regelmæssighed og strenge orden man fandt i molekylestrukturen lignede til forveksling den, man allerede kendte fra almindelige krystaller. Men den nye "næsten"-krystal adskilte sig fra de ægte krystaller ved at have 5-foldig rotationssymmetri og ved aldrig at gentage sig selv 100 %. To egenskaber som videnskaben havde anset for fysisk umulige i kombination med krystallernes øvrige egenskaber.

Strukturen viste sig at være et konkret eksempel på forening mellem kaos og orden. Et interessant udgangspunkt for kunstneriske betragtninger.

Vi blev bekendt med kvasikrystallernes forunderlige og dobbeltydige univers i 1995, da Ture Vester, lektor ved Arkitektskolen i København, introducerede os til *The Golden Rhombes*.

The Golden Rhombes er to rhomboedre, der gør det muligt at bygge den mikroskopiske struktur i fysisk håndgribelig forstand. Desværre findes der ikke nogen simpel anvisning på, hvordan de to moduler bygger strukturen korrekt, så den rent faktisk kan fortsætte sin forvandling i det uendelige.

Marjorie Senechal beskriver i sin bog *Quasicrystals and geometry* fra 1984 et priksystem, som skulle sikre en korrekt struktur, men systemet fungerer ikke i praksis. Hun skriver til gengæld også, at det trods manglende matematisk bevisførelse er overvejende sandsynligt, at der foruden symmetrireglerne skal to regelsæt til for at styre opbygningen af strukturen - et lokalt regelsæt og et globalt regelsæt.

I 12 forskellige retninger finder man skiver i strukturen, der svarer til et aperiodisk mønster, som matematikeren Roger Penrose fandt frem til allerede i 1965. Han gav et sæt lokale regler for aperiodisk opbygning i to dimensioner. Ved at pusle os frem og observere hvad der skete, fandt vi frem til nogle fraktal-dannelser, som gav os de globale regler. Kendskabet til Penrose gjorde det derfor muligt at bygge en enkelt "korrekt" skive med The Golden Rhombes - modulerne. Ved at kombinere den korrekt opbyggede skive med de icosahedrale symmetriregler lykkedes det at opbygge en grundmodel af den rumlige kvasikrystallinske struktur.

Illustrationer findes på side 11.

Efterfølgende foretog vi en række æstetiske bearbejdnings af grundmodellen, og det har siden ført til kunstneriske udsmykninger og serier af mindre skulpturer.

CV

Vibeka Andersen - 1965.

1993 Studied at the Mathematical Institute. Århus University.

1990 Graduated from Designskolen Kolding.

Researching projects

1999 Project Quasicrystal. – An infinite molecular structure.

1991 Project 1000 colours. – A colour theory of Alfred Hicketier.

1990 Graduation project – Ornaments and ceramics in architecture.

Artistic decorations

2009 Sculptures benches and fountains at Freyas Kvarter. Greve.

2005 Proposal for artistic decoration of Egå Gymnasium.

2004 Outdoor sculpture at Viby Handelsgymnasium.

2002 Sculpture in the foyer at Viby Handelsgymnasium.

1998 Amphitheatre at Rønde Town Park.

1998 Relief at Ebeltoft Rådhus.

1998 Relief's at Fysioterapeutskolen. Århus.

1997 Outdoor fountain at Tivoli Friheden. Århus.

1995 Relief at Danmarks Journalisthøjskole. Århus.

1993 Outdoor ceramic frieze at Psykiatrisk Hospital. Risskov.

Exhibitions

2007 International exhibition "Mathematical ceramics". – St. Joseph Gallery. Holland.

2002 Separate exhibition at Svanekegården. Bornholm.

1998 Danmarks Keramikmuseum. Grimmerhus. – TIL KUNST SKAL DU BRÆNDES.

Symposium and competition

2005 Winning project at Boligkontoret Danmark's competition for artistic decoration in Greve.

2003 Lecture at the symposium Sculpture – Architecture. International Ceramic Research Center. Denmark.

Foundations

2007 Århus Kommunes Kunstnerstipendium.

2002 Århus Kommunes Kunstnerstipendium.

2002 Legatbolig på Svanekegården. Bornholm.

1998 Lokale- og anlægsfonden.

1997 Århus Kommunes Kunstnerstipendium.

1995 C.L. Davids Samlings legat og Politiken Fonden.

1993 Århus Kommunes Kunstnerstipendium.

1992 Politiken Fonden, Nykredits fond og Trebbiens Legat.

CV

John Stephansen - 1960.

1981 Blacksmith

1990 Graduated from Designskolen Kolding.

Researching projects

1999 Project Quasicrystal. – An infinite molecular structure.

1991 Project 1000 colours. – A colour theory of Alfred Hicketier.

1990 Graduation project – Ornaments and ceramics in architecture.

Artistic decorations

2009 Sculptures benches and fountains at Freyas Kvarter. Greve.

2005 Proposal for artistic decoration of Egå Gymnasium.

2004 Outdoor sculpture at Viby Handelsgymnasium.

2002 Sculpture in the foyer at Viby Handelsgymnasium.

1998 Amphitheatre at Rønde Town Park.

1998 Relief at Ebeltoft Rådhus.

1998 Relief's at Fysioterapeutskolen. Århus.

1997 Outdoor fountain at Tivoli Friheden. Århus.

1995 Relief at Danmarks Journalisthøjskole. Århus.

1993 Outdoor ceramic frieze at Psykiatrisk Hospital. Risskov.

Exhibitions

2007 International exhibition "Mathematical ceramics". – St. Joseph Gallery. Holland.

2002 Separate exhibition at Svanekegården. Bornholm.

1998 Danmarks Keramikmuseum. Grimmerhus. – TIL KUNST SKAL DU BRÆNDES.

Symposium and competition

2005 Winning project at Boligkontoret Danmark's competition for artistic decoration in Greve.

2003 Lecture at the symposium Sculpture – Architecture. International Ceramic Research Center. Denmark.

Foundations

2007 Århus Kommunes Kunstnerstipendium.

2002 Århus Kommunes Kunstnerstipendium.

2002 Legatbolig på Svanekegården. Bornholm.

1998 Lokale- og anlægsfonden.

1997 Århus Kommunes Kunstnerstipendium.

1995 C.L. Davids Samlings legat og Politiken Fonden.

1993 Århus Kommunes Kunstnerstipendium.

1992 Politiken Fonden, Nykredits fond og Trebbiens Legat.

KKArt

vibeka andersen

john stephansen

cvr nr.13278989

tlf. 66179758

www.quasiart.dk

stephansen@kkart.dk